

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

ANKARA

SENATO KARARLARI

OTURUM TARİHİ
14.01.2021

OTURUM SAYISI
1

KARAR SAYISI
2021 – 27

Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar'ın 12. maddesinin 2. fıkrasında yer alan; “*ara sınavların, istenildiği takdirde gözetimsiz elektronik ortamda; dönem sonu sınavları ile bütünleme sınavlarının gözetimli olarak canlı veya elektronik ortamda yapılması esastır.*” hükmü gereğince, yarıyıl sonu final sınavları ve bütünleme sınavlarının elektronik ortamda “gözetimli sınav” şeklinde yapılabileceği,

YÖK Başkanlığının 22.05.2020 tarih ve E.31978 sayılı Pandemi Dönemi Ölçme ve Değerlendirme İlkeleri konulu yazısında; “*Üniversitelerde 2019-2020 Eğitim ve Öğretim Yılı Bahar Döneminde dönem sonu sınavları ile bu eğitim ve öğretim yılına ait diğer sınavların yüz yüze gerçekleştirilmeyeceğine, bunların üniversite yetkili kurullarınca tercih edilecek "dijital imkânlar" veya "ödev, proje gibi alternatif yöntemler" uygulanarak yapılmasına ilişkin karar, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından 11/05/2020 tarih ve 30480 sayılı yazıyla bildirilmiştir.*

Bu kapsamda, uzaktan öğretimde uygulanacak değerlendirme süreçlerinde; dijital ortamlar kullanılarak uygulanacak sınavlar (gözetimli ya da gözetimsiz olarak uygulanacak açık uçlu ya da çoktan seçmeli çevrimiçi sınavlar), ödevler, çevrimiçi kısa sınavlar, projeler (dijital olarak teslim edilecek tasarım, uygulama, portfolyo uygulamaları), Öğrenme Yönetim Sistemi (ÖYS) etkinlikleri, ÖYS kullanım analitikleri ve benzeri uygulamalar kullanılabilir.

Dijital ortamda yapılacak ölçme ve değerlendirme süreçlerinde küresel salgın dönemiyle sınırlı olmak kaydıyla, üniversitelerin ve öğrencilerin imkanları ölçüsünde;

1. *Küresel salgın döneminde dönem sonu başarı puanlarının hesaplanmasında çevrimiçi sınav puanlarının yanı sıra mümkün olduğunca diğer etkinlik (ödev, proje, tartışma ile ÖYS aktivitelerine katılım vb.) değerlendirmelerinin de teşvik edilmesi,*
2. *Dijital ortamlarda, üniversitelerin kullandıkları ÖYS'nin veya dijital ortamların izin verdiği sınav güvenlik tedbirlerinin (soruların rastgele gelmesi, tam ekran ve tarayıcı kilidinin işlevselleştirilmesi vb.) alınması,*
3. *Çevrimiçi sınav uygulamaları konusunda öğretim elemanları ve öğrenciler için bilgilendirme ve eğitim faaliyetlerinin yapılması; sınav başlamadan önce sınavın işleyişi, sınavın süresi, puanlama ilkeleri, öğrenci sorumlulukları, sınav itirazları ve etik kurallar konusunda öğrencilere açık ve net bilgilendirmelerin yapılması,*
- ...
12. *Kurumsal sistemler üzerinde yürütülmeyen sınavların, şeffaf ve denetlenebilir olmasının sağlanması açısından ilgili öğretim elemanı tarafından kayıt altına alınması ve arşivlenmesi,*
13. *Öğrencilere verilen ödev ve proje çalışmalarında dersin kredisi ve AKTS iş yükünün göz önünde bulundurulması,*
- ...

hususları göz önünde bulundurulmalıdır.” denildiği,

Yine Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 20.10.2020 tarih ve 75850160-104.01.02.04-E.66790 sayılı yazısı ile; *“Uzaktan / online programlarda / derslerde uygulanacak ölçme ve değerlendirme uygulamaları için asgari standartlar, Başkanlığımız tarafından yükseköğretim kurumlarımıza 22.05.2020 tarih ve 104.01.02.04-31978 sayılı yazımızla gönderilmişti. Son dönemlerde uzaktan/online yapılan sınavlarda kopya çekildiğine veya bazı öğrencilerin yerlerine başkalarını sınava soktuklarına ilişkin Başkanlığımıza çeşitli bildirimlerde bulunmaktadır. Sınav notlarının öğrencilerin gerçek kazanımlarını doğru bir biçimde yansıtması yükseköğretim sistemimize güven açısından son derece önemlidir. Üniversitelerimizde ders veren bütün öğretim elemanlarımızın yanı sıra yöneticilerimiz de sınav güvenliğini sağlayacak her tür önlemi almakla yükümlüdürler. Uzaktan / online yapılan sınavlar bağlamında sınav güvenliği için gerekli tedbirlerin alınması konusunda bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.”* denildiği,

hususları değerlendirilerek;

Sınavlara ilişkin “şeffaflık ve denetlenebilirlik” ilkesi esas alınarak gerekli takip, tedbir ve imkanların sağlanarak bu sınavların gerçekleştirilmesinin bütün dünyada ve ülkemizde seçkin eğitim kurumlarının uyguladığı ölçme değerlendirme sistemleri olmaksızın verilen diplomaların, Türkiye'nin ulusal ve uluslararası alanda sahip olduğu saygın akademik konuma ve bugüne kadar elde ettiği kazanımlara zarar vereceği, mezunlarımızın sahip olduğu nitelikleri konusunda

tereddütler yaratacağı için bu tür koruma önlemlerine ihtiyaç olduğu açıktır. Ayrıca gerek daha önceki yıllarda mezun edilen öğrenciler ile aynı düzeyde eğitim alan diğer öğrencilerin hak ve menfaatlerinin korunması, gerekse de Yükseköğretim Kurulunun belirlemiş olduğu Usul ve Esaslar ile almış olduğu kararların gereği olarak da söz konusu sınav güvenlik uygulamalarına ihtiyaç olduğu,

Online sınavlarda öğretim elemanları tarafından kameraların sınav süresince açık tutulmasına ilişkin uygulamanın, 24.03.2016 tarih ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na aykırılık teşkil etmediği, Kanun'un 5 inci maddesinin 2 nci fıkrasında; ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenebileceği durumların düzenlendiği, söz konusu düzenlemenin (ç) bendinde, veri sorumlusunun hukukî yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması; (e) bendinde, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması durumlarında, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenebileceğinin hükme bağlandığı,

Bu çerçevede; Üniversite Senatamız tarafından online sınavlarda kamera ve ses kaydı alınmasına ve kurumsal olarak kaydedilen sınavların arşivlenmesine yönelik bir karar bulunmamasına rağmen, ders sorumlusunun online sınavlarda öğrencilerin kimliğini doğrulayabilmek için ve sınav güvenliğini sağlamak üzere kamera ve mikrofonun açık tutulmasını zorunlu tutabileceği, kayıt yapabileceği ve kendi bilgisayarında arşivleyebileceği değerlendirilmiş, ancak ders sorumlularının sınav güvenliğini sağlamak amacıyla toplanan kişisel verileri, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olarak, başka kişilerle paylaşmasının hukuki sorumluluk doğuracağı, herhangi bir kopya olayını belgeleyen kayıtlar dışındaki tüm kayıtların, işleme amacının sona ermesi akabinde, silinerek yok edilmesi gerektiği, bu konudaki sorumluluğun ilgili dersin sorumlu öğretim elemanına ait olduğuna,

Karar verilmiştir.